

Потрібно створювати підземні паркінги, якщо не вистачає місця для наземних парковок. На жаль, пріоритети в міських чиновників дещо інші. Наші чиновники звернули свої погляди на автомобілі, які припарковані у дворах. Звісна річ, для столичних жителів було б набагато зручніше, якби легковики «відстоювалися» в підземних паркінгах. Але, на жаль, землю в Києві «дерібаняють» не лише на поверхні, а й на глибині. Дійшло до того, що в деяких районах столиці підземні паркінги будувати вже просто ніде – підземелля зайняті престижними торговельними центрами. Та й витратити кошти на таке дороге будівництво ніхто не поспішає [6].

8. Для запобігання пікових годин при пасажирних перевезеннях має застосовуватися зсув час початку та закінчення роботи організацій.

9. Для мінімізації кількості одиниць рухомого складу на лінії треба запроваджувати диференційований за пасажиромісткістю випуск громадського пасажирського транспорту в різні години доби. В «пікові» має використовуватися виключно багатомісткий рухомий склад, в інші – середній та малий.

10. Організація платного в'їзду та перетину центру мегаполіса з метою запобігання його екологічного та транспортного перевантаження.

Висновки. Знищити затори в мегаполісах неможливо, не змінивши соціальні стереотипи. Вирішувати проблему, як людям щодня добиратися в центр і назад, безперспективно. Потрібно мотивувати людей вибирати інші місця працевлаштування, крім центру. Але поки робочі місця сконцентровані в центрі реальних інструментів, які могли б підвищити мобільність мешканців, немає.

Щоб вирішити проблему з заторами і зробити життя прийнятним для всіх, необхідний довгостроковий план розвитку мегаполіса, що враховує не тільки транспортну ситуацію. Логіка цього плану визначить, як будувати транспортну систему. А якщо нескінченно підлаштовуватися до поточних потреб автомобілістів, через 10 років можна посилити проблему, і вирішити її буде неможливо.

Запропоновані шляхи подолання заторів в мегаполісах є актуальними на часі. Всі вони дієві, але на їх реалізацію потрібен час та інвестиції.

Список використаних джерел

1. Дорожній затор, 09.02.2019, режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Дорожній_затор
2. Стаття «Затори у Києві визнали одними з найбільших у світі»: 24 канал, 2019, режим доступу: https://24tv.ua/zatori_u_kiyevi_viznali_odnimi_z_naybilshih_u_sviti_n1206146
3. Стаття «Uber та Lyft продукують на 70% більше викидів, ніж громадський транспорт»: хмарочос, 26.02.2020, режим доступу: <https://hmarochos.kiev.ua/2020/02/26/uber-ta-lyft-produkuyut-na-70-bilshhe-vykydiv-nizh-gromadskiy-transport/>
4. Клондайк на лівому березі. Як врятуватися від заторів на київських мостах, 09.02.2019, режим доступу: biz.nv.ua
5. Європротокол, 2019, режим доступу http://www.mtsbu.ua/ua/for_consumers/europrotocol/9656/
6. Стаття «Стоянка чи парковка?», 29.12.2019, режим доступу https://dt.ua/ECONOMICS/stoyanka_chi_parkovka.html

Березовська-Чміль Олена Борисівна

Кандидат політичних наук

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

ІДЕЇ ЦИФРОВОГО АВТОРИТАРИЗМУ КРИЗЬ ПРИЗМУ ФІЛОСОФІЇ ПОЛІТИКИ

Стаття присвячена ідеям цифрового авторитаризму з точки зору філософії політики. Проаналізовано наукові підходи до сутності та наслідків цифрового авторитаризму. Досліджено приклади застосування даних ідей в сучасному світі.

Ключові слова: цифрова диктатура, тотальний контроль, діджиталізація, цифровий авторитаризм, інформаційна політика, кібербезпека, цифрове рабство.

Сучасні політичні тенденції на міжнародній арені характеризуються загостренням кризових явищ, міждержавних, міжетнічних, міжконфесійних протиріч, посиленням так званих гібридних війн та кібертероризму. На даному етапі розвитку інформаційного суспільства стрімкого поширення набувають ідеї цифрової держави, електронного урядування, кібербезпеки, діджиталізації, держави у смартфоні. Проте, попри позитивні аспекти інформатизації політико-управлінських процесів дедалі більше вчених акцентують увагу на негативних наслідках та загрозах даних перетворень.

Найбільш ґрунтовними теоретичними дослідженнями даного феномену є праці таких зарубіжних та вітчизняних авторів, як Д. Бел, Н. Грицяк, Й. Масуда, Ф. Уебстер та А. Крайнов, К. Мей, Д. Ріфкін, Ю. Харарі, О. Четверікова, Ф. Фукуяма, К. Шваб та інших.

В політичній науці не має однозначного тлумачення поняття «цифрового авторитаризму». Ми трактуємо його як режим управління, для якого характерним є придушення інакомислення та контроль владних структур за суспільством із використанням інформаційних технологій. Крайньою його формою

може стати «цифровий тоталітаризм», як режим тотального стеження, порушення прав особи та втручання в приватне життя громадян.

Ще Й. Масуда [1], описуючи можливі моделі майбутнього, попереджав про загрозу цифрової диктатури та автоматизованої держави, що зазіхає на індивідуальні права та свободи громадян. Він вважав, що розвиток комп'ютерних технологій попри всі позитивні інновації в економіці та освіті, неминуче призведе до їх застосування в політичній сфері і державному управлінні.

Більшість вчених погоджуються з думкою, що будь яка спроба «відстежувати» людей за допомогою сучасних технологій навіть під приводом посилення безпеки та протидії тероризму, по своїй суті є втручанням в приватне життя людини та ігноруванням презумпції невинуватості. Інформаційне суспільство стоїть на порозі новітніх механізмів пропаганди, психологічного впливу та засилля дезінформації.

Також слушним, на наш погляд, є твердження, що роботизація та автоматизація всіх сфер життя суспільства може призвести до глобальних депресивних станів та посилення соціальної напруги, спричинених зростанням безробіття, страхом користування мережею Інтернет через ризик втрати персональних даних (біометричних, банківських, медичних тощо), що можуть бути використані злочинними угрупованнями.

В філософсько-політичному контексті найгіршим наслідком цифрового авторитаризму може стати тотальне стеження за діяльністю всіх громадян з метою попередження протестних настроїв, приховування незадоволення владою, придушення інакомислення, маніпулювання колективною свідомістю. В таких умовах реальністю стане узурпація влади та порушення будь яких прав і свобод людини. По суті суспільство ризикує перетворитись на керовану біомасу, що обслуговує невеликий прошарок еліт, які володітимуть новітніми технологіями тотального стеження. Відтак базові політичні цінності плюралізму, свободи, гуманізму, рівності, братерства, солідаризму, толерантності, недоторканості особи, невідчужуваності природних прав та власності зазнають краху.

Яскравим прикладом втілення цифрової диктатури в сучасному світі є впровадження в тридцяти містах КНР так званої системи соціальних рейтингів, де за «позитивні» чи «негативні» вчинки кожній особі нараховують або знімають бали. При чому низька кількість балів (менше 600) іноді доходить до абсурдних, на наш погляд, позбавлень людини можливостей виїзду закордон, користування транспортом, проживання в готелях, медичного обслуговування, відвідування закладів громадського харчування тощо. Показовим є стимулювання «доносів» на сусідів чи родичів за дрібні «порушення» шляхом нарахування додаткових балів. В результаті особи з низьким рейтингом стають ворогами та соціальними вигнанцями, що в свою чергу може призвести до різкого зростання соціальних хвороб та суїцидів. Будь яка критика влади в соцмережах відстежується спеціально створеними алгоритмами і автоматично видаляється. Також дослідники описують випадки застосування цифрових технологій в політичних цілях в РФ, Індії, Шрі-Ланці тощо, наголошуючи, що армія так званих мережевих ботів стала інструментом сучасної дипломатії та навіювання суспільству необхідних владі ідей і реформ.

Приклад Китаю в глобальному масштабі породжує зацікавленість ідеями цифрової держави не лише серед авторитарних, а й серед демократичних країн. Спокуса тотального контролю над всіма сферами життя суспільства має всі шанси перетворити сучасну цивілізацію в цифрове рабство. Обґрунтування усіх окреслених загроз наводить у своїх працях відомий історик і футуролог Ю. Харарі. В нещодавньому інтерв'ю каналу CNN [3] він наголошує, що важливим наслідком епідемії коронавірусу стане глобальний поворот до цифрового авторитаризму на основі тотального стеження. Налякане людство змириться з відмовою від приватності на користь здоров'я, за яке доведеться платити цілодобовим біометричним моніторингом місцезнаходження, температури тіла, пульсу, всіх процесів, що відбуваються всередині людського організму і безпосередній близькості до нього. За словами дослідника, в найближчому майбутньому люди будуть ходити з біометричними пристроями на тілі чи навіть в середині нього. І, на превеликий жаль, можливості вибору: носити чи ні, швидше за все не буде.

Дані твердження можуть спонукати до висновку про штучне створення та поширення даного вірусу, як своєрідної «зброї» проти прав і свобод особи з метою залякування людства та примушування до підкорення тотальному стеженню. І як результат, можливого формування цифрового авторитаризму в світовому масштабі.

Список використаних джерел

1. Масуда Й. Комп'ютопія; [пер. з англ. В. Ляха] / Філософська і соціологічна думка. – 1993. – Вип. 6. – С. 36-50.
2. Цифровая диктатура: как в Китае вводят систему социального рейтинга. – Режим доступу: <https://www.rbc.ru/business/11/12/2016/584953bb9a79477c8a7c08a>
3. Yuval Harari: This is the worst epidemic in 'at least 100 years' – Режим доступу : <https://edition.cnn.com/videos/tv/2020/03/15/yuval-noah-harari-amanpour-cnn-coronavirus.cnn>